

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Managementletter 2021

Regionale Openbare Gezondheidsdienst
Hollands-Midden (HECHT)

Aan het dagelijks bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
Hollands Midden (HECHT)
t.a.v. de heer D. Christmas
Postbus 121
2300 AC LEIDEN

Onderwerp

Managementletter 2021

Datum

24 januari 2022

Kenmerk

312017011.21.367

Geachte directe, geacht bestuur,

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2021, de interim-controle voor uw gemeenschappelijke regeling uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In onze managementletter zijn onze bevindingen en aanbevelingen opgenomen. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2021 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door het algemeen bestuur verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Wij merken op dat deze brief is opgesteld ten behoeve van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (verder: HECHT) en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

De bevindingen en aanbevelingen dienen te worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor het dagelijks bestuur als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening. Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

A.R. Sallehart RA

Op alle opdrachten verricht door Publieke Sector Accountants B.V. zijn de 'Algemene Voorwaarden Publieke Sector Accountants', gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 69411409, van toepassing.
Publieke Sector Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 69411409.

Inhoudsopgave

Contact:

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot deze managementletter:

Arjan Sallehart
Tel: 06 - 1509 2694

Charissa Burgers
Tel: 06 - 3199 3295

Managementsamenvatting	2
1. Inleiding.....	4
2. Onze evaluatie van uw interne beheersing	6
3. Onze procesbevindingen	20
4. Overige onderwerpen	19

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

Uw interne beheersing

- U heeft nagedacht over de inrichting van de interne beheersing, uitwerking behoeft aandacht.
- Uw intern controleplan geeft aan dat de voortgang en bevindingen van het controleplan twee maal per jaar aan de directie wordt gerapporteerd, voorzien van een advies van de audit commissie. Over 2021 (het opstartjaar) heeft er nog geen rapportage plaatsgevonden.
- Voor 2021 zijn uw procesbeschrijvingen en de bewijsvoering door u geactualiseerd. Aandachtspunt is het eigenaarschap van processen over te dragen naar de procesverantwoordelijken.
- Bespreek de frauderisicoanalyse en met het bestuur en verwerk de frauderisico's in uw intern controleplan.

Procesbevindingen

- het vaststellen van de prestatielevering en vervolgens het documenteren in "Afas Insite" vindt nog niet consequent en consistent plaats.
- De afwikkeling van de WNT-overschrijding 2021 loopt nog.
- Wij hebben een fout in de memoriaalboekingen geconstateerd. U scherpt het proces rond deze boekingen aan waardoor dit soort fouten voorkomen moet worden.
- Het verkrijgen van de informatie om de controle op de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsregels te kunnen uitvoeren kostte veel tijd en energie. U dient nog aan te tonen dat voor niet aanbestede corona-gerelateerde uitgaven de uitzonderingsbepaling van "dwingende spoed" nog steeds geldt.

Status rechtmatigheidsverantwoording

- De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is voorlopig uitgesteld naar 2022.
- Recent heeft de commissie BBV de Kadernota rechtmatigheid 2022 uitgebracht. Hierin is belangrijke informatie (waaronder stellige uitspraken) opgenomen die ondersteunend kunnen zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeenschappelijke regeling.
- U zet de juiste stappen, zorg ervoor dat u de juiste stappen blijft zetten. De rapporteringsgrens en de controletolerantie moeten nog worden vastgesteld.

Overige onderwerpen

- Wij adviseren u bij komende herzieningen rekening te houden met de naamgeving van het controleprotocol en het normenkader. De huidige naamgeving is verwarrend. Daarnaast wijzen wij u erop dat u dient na te gaan of het normenkader nog geactualiseerd dient te worden naar aanleiding van wijzigingen in interne en externe regelgeving in 2021 na 7 april.
- U dient bij het opstellen van de jaarrekening rekening te houden met de financiële effecten die uit het principeakkoord op de CAO gemeenten volgen.
- Wij hebben nog enkele andere aandachtspunten voor het opstellen van de jaarrekening 2021 n.a.v. ervaringen in de controle van de jaarrekening 2020.

1.

Inleiding

1. Inleiding

Onze controleaanpak is risicogericht

In het kader van onze interim-controle hebben wij de interne beheersingsomgeving onderzocht voor zover dit relevant is voor de bijdrage daarvan aan de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking, die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen. Daarnaast hebben wij een aantal aandachtspunten benoemd waarvan wij het zinvol achten daar bij de controle aandacht aan te besteden.

Hierna geven wij aan welke belangrijkste aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2021 van uw gemeenschappelijke regeling zijn geïdentificeerd.

Aandachtspunten voor controle en rapportage

Voor de jaarrekeningcontrole 2021 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich ook voordoen, maar is enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan zullen besteden. De risicogebieden zijn hieronder weergegeven.

- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur (over boekjaar 2022).
- Voortgang van de (geplande) kwaliteitsimpulsen aan uw IT-omgeving.
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.
- De actualiteit van de (financiële) administratie.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke interne beheersingsmaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw gemeenschappelijke regeling.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Impact corona op processen en financiën.

- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving en de overschrijding in 2020).
- De verantwoording van de corona baten en lasten

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden interne beheersingsmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen.

Materialiteit

De materialiteitsbepaling bij HECHT is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en op het nog te actualiseren (voor wat betreft de gebruikte terminologie) en vervolgens door uw algemeen bestuur vast te stellen controleprotocol. Voor fouten is deze gebaseerd op 1% van de lasten inclusief stortingen in reserves en voor onzekerheden op 3% van de lasten inclusief stortingen in reserves.

Door de coronacrisis zijn de activiteiten van de HECHT fors toegenomen. Net als in 2020 zorgt deze voor een forse toename van de lasten t.o.v. primaire begroting, die in het voorjaar van 2020, voordat de gevolgen van het uitbreken van de corona pandemie bekend waren, al door het algemeen bestuur was vastgesteld. Bij onze controleplanning zijn wij daarom uitgegaan van een schatting van de lasten voor 2021 die wij van uw concerncontroller a.i. hebben ontvangen.

Wanneer de jaarrekening 2021 beschikbaar is, zullen wij onze materialiteitsbepaling op basis van de werkelijke cijfers over boekjaar 2021 herzien. Bij de interim-controle is derhalve uitgegaan van:

Bron: begroting 2021	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 1.750.000	€ 5.250.000

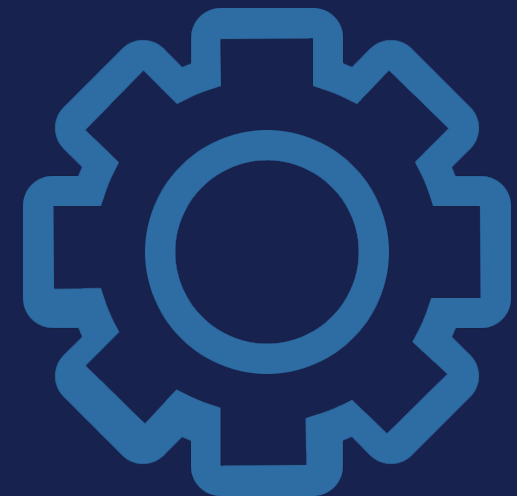
Voor de controle op naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) hanteren wij een lagere materialiteit. Deze specifieke materialiteitsberekening is verplicht gesteld vanuit het controleprotocol WNT.

Kernboodschappen

De kernboodschappen uit onze interim-controle 2021 hebben wij steeds in de linker kantlijn weergegeven.

2.

Onze evaluatie van uw interne beheersomgeving

2. Onze evaluatie van uw interne beheersing

U heeft nagedacht over de inrichting van de interne beheersing, uitwerking behoeft aandacht

Onze controleaanpak is naast het controleren van de jaarrekening gericht op het verbeteren van uw bedrijfsvoering inclusief de digitalisering hiervan. HECHT was voornemens in 2021 een stap maken met het door ontwikkelen van de interne controle functie. Dit past binnen de kader van het Programma 2024. Het ambitieniveau dat in het Intern controle plan 2021 (dat als bijlage is opgenomen bij het op 7 april 2021 door het algemeen bestuur vastgestelde beleidsdocument Kaders rechtmatigheid) is dat HECHT - in ieder geval - kan voldoen aan de nieuwe wetgeving rond de rechtmatigheidsverantwoording.

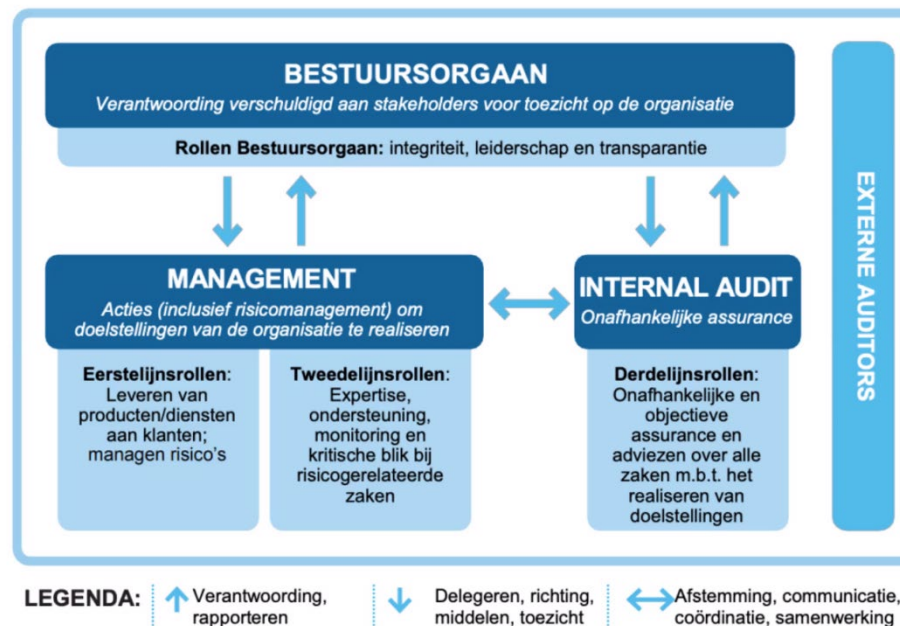
De drie door u benoemde speerpunten voor 2021 zijn daarbij:

1. De lijnorganisatie (1e lijn) moet zichtbaar invulling gaan geven aan de interne controles
2. Een transparante interne controlesystematiek
3. Interne controles risicogericht

Hierna gaan wij in op de status van de realisatie van deze speerpunten.

1. De lijnorganisatie (1e lijn) moet zichtbaar invulling gaan geven aan de interne controles.

U wilt hierbij het zogenaamde “3-lines model” (de drie verdedigingslijnies). Dit model geeft handvatten om te beoordelen waar in de interne beheersing risico's worden ondervangen:

- In de **eerste lijn**: in het primaire proces binnen de RVE's, onder verantwoordelijkheid van de proceseigenaar en in de ondersteunende processen zoals financiën, HR en projectmanagement, waar "checks and balances" zijn ingericht om fouten te signaleren.
- In de **tweede lijn**: in uw verbijzonderde interne controle achteraf.
- In de **derde lijn**: door de accountantscontrole achteraf.

Overigens zien wij in de praktijk meestal dat de door u benoemde eerste lijn wordt onderverdeeld in twee lijnen, namelijk het primaire proces en de ondersteunende processen. Voor het principe maakt dit niet uit.

Wij vinden uw ambitie tot versterking van processen en de kwaliteitsverbetering van de interne beheersing goed en noodzakelijk. Dit interne beheersing heeft grote raakvlakken met de accountantscontrole. Bij de accountantscontrole wordt steeds meer naar de kwaliteit van de interne beheersing gekeken (de waarborgen die een organisatie moet treffen of heeft getroffen om risico's te beperken) in plaats van achteraf vaststellen of zaken goed of fout gegaan zijn.

Met name het nadenken over de invulling van de rol van de diverse actoren in de verantwoordings- en controleketen ervaren wij als goede ontwikkeling. Dit moet duidelijkheid gaan geven over verantwoordelijkheden in processen en kan gaan bijdragen aan de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het boekjaar 2022.

Wij zien echter dat daadwerkelijk doorvoeren van dit model nog niet gerealiseerd is. De 1^e lijn is niet of pas (te) laat betrokken geraakt bij het actualiseren van de processen (waarvan zij eigenaar zijn) en de controles in de 1^e lijn moeten voor een belangrijk deel nog vormgegeven worden. De verantwoordelijkheid voor het zelf actueel houden van de procesbeschrijvingen moet nadrukkelijker bij de RVE's komen te liggen. De "1^e lijn" is dan vervolgens ook aan zet om, door middel van een lijncontrole, aan te tonen dat het proces ongewijzigd is gebleven ofwel aan te tonen dat sprake is van wijzigingen. In geval van wijzigingen in de inrichting van processen moet de impact op de (verbijzonderde) interne controle beoordeeld worden. In het kader van "eigenaarschap" denken wij dat de proceseigenaren binnen de RVE's hierin een nadrukkelijke rol toebedeeld zullen moeten krijgen. Beoogd werd om hiertoe in 2020 (onder aanjaging van de 2^e lijn) stappen te gaan zetten. Deze 2^e lijn is echter pas vanaf het tweede half jaar ingevuld en dit heeft op dit moment nog niet de resultaten opgeleverd die u verwacht. Wij adviseren u, ook vanuit directie en management, de komende tijd voldoende aandacht, inspanning en ondersteuning te blijven geven. Te meer omdat de beoogde verandering, die neerkomt op het nemen van eigenaarschap, ook een cultuurverandering bij met name de 1^e lijn-medewerkers zal vereisen (van "vertrouwen" naar "onderbouwen"). Deze visie zal dus herhaaldelijk ook aan uw medewerkers uitgedragen moeten worden.

In de eerste lijn, de primaire afdelingen, hebben wij ook een aantal waarnemingen waar verbetering mogelijk is. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 3 van deze managementletter.

2. Een transparante interne controlesystematiek

Zoals hiervoor beschreven is een doelstelling is om de interne controlefunctie binnen de organisatie te verbreden. Dit wordt bevorderd door een transparante interne controlesystematiek op te zetten, die handvatten biedt voor zowel de manager (1^e lijn) als de interne controleur (2^e lijn). In uw interne controleplan is een 6 stappenplan opgenomen om te komen tot een "controleprogramma" per proces. In dit controleprogramma worden de risico's, beheersmaatregelen en de te verrichten controles beschreven die zowel in de 1^e als 2^e lijn moeten worden uitgevoerd.

Dit stappenplan gaat uit van het uitvoeren van toereikende en zichtbare controles in de lijn, en vervolgens het vaststellen in de 2^e lijn dat deze controles ook zo gewerkt hebben. Dit is een situatie die nog niet passend is voor HECHT in 2021 en naar onze verwachting ook nog niet in een groot deel van 2022, omdat de 1^e lijn hier nog niet klaar voor is. Daarom zijn er, in overleg met ons, in 2021 achteraf nog werkzaamheden uitgevoerd door de 2^e lijn om vast te stellen dat *uitkomsten* van de werkzaamheden in de 1^e lijn getrouw en rechtmatig zijn. Deze werkzaamheden richten zich dus niet op de werking van de interne beheersing in de eerste lijn maar "slechts" op de uitkomsten.

Gegeven de omvang en bedrijfsvoering van HECHT zal het volledig willen steunen op de effectieve werking van controls, dat wil zeggen dat op ieder moment betrouwbare informatie uit de processen beschikbaar moet zijn, zonder dat daar achteraf extra

controle inspanningen voor nodig zijn, wellicht niet economisch-rationeel blijken te zijn. Met gerichte werkzaamheden achteraf zoals nu gebeurt kan het gewenste resultaat ook bereikt worden (betrouwbare stuurinformatie).

Uiteraard is het dan wel verstandig dat type controles op een aantal momenten gedurende het jaar (bijvoorbeeld per kwartaal) uit te voeren. Hierbij hoort naar onze mening ook de tijdige actualisatie van de processen en het uitvoeren en documenteren van een risicoanalyse (zie verderop). Het eerder dan “normaal” uitvoeren van interne controles betekent dat u eerder zicht heeft op de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording die u moet gaan opnemen in de jaarrekening 2022 en verder. Daarnaast geeft dit (meer) zekerheid over de tussentijdse informatie van HECHT aan directie en bestuur. Momenteel zijn deze werkzaamheden pas uitgevoerd bij onze tussentijdse controle (oktober).

Daarnaast is het belangrijk dat u zorgt dat het intern controle plan alle relevante stromen en posten dekt. Momenteel missen wij nog enkele omzetprocessen in het plan. Wij adviseren u te werken vanuit de zogenaamde “scoping” die wij met u gedeeld hebben en ook in onze externe controle gebruiken. Daarnaast dienen onderwerpen als o.a. Informatiebeveiliging/privacy, general IT-controls en application controls, verbonden partijen, begrotingsrechtmatigheid ook nog een plaats te krijgen in het plan.

Een ander aandachtspunt is dat de controleprogramma's die gebruikt zullen worden voor de werkzaamheden door de 2^e lijn grotendeels nog ontwikkeld moeten worden door de VIC-medewerker in samenwerking met de RVE's en control. Uiteraard is daarbij de insteek (toetsen van interne beheersmaatregelen of toetsten van de uitkomsten van een proces) van belang om deze te kunnen maken. Het lijkt ons belangrijk het overleg tussen de directie en het bestuur te blijven voeren over de wijze waarop zekerheid over de resultaten wordt gegeven en zo de doelstellingen voor de komende jaren steeds te herijken. Wij denken hier graag met u in mee.

3. Interne controles risicogericht

Wij vinden het een goede insteek om controle in te steken vanuit risico's. Daarmee kunt u aan onderdelen met weinig risico's relatief beperkte werkzaamheden verrichten, en houdt u meer tijd over voor de onderdelen met hogere risico's. De risicoanalyse moet nog uitgewerkt worden. Zie ook verderop in deze managementletter bij het onderdeel Frauderisico-analyse.

Samenvattend:

Wij zijn van mening dat er met name in de gedachtenvorming goede stappen zijn gezet rond de inrichting van de interne beheersing. Het instrumentarium moet nog wel voor een groot deel verder worden uitgewerkt. Ook de uitvoering behoeft aandacht. Uw intern controleplan geeft aan dat de voortgang en bevindingen van het controleplan twee maal per jaar aan de directie wordt gerapporteerd, voorzien van een advies van de audit commissie. Over 2021 (het opstartjaar) heeft er nog geen rapportage plaatsgevonden.

Actuele procesbeschrijvingen zijn van belang voor het inzicht in uw risico's en de beheersing van processen; draag eigenaarschap van processen over naar de 1^e lijn

Een actueel inzicht in uw processen is voor u in het kader van de beheersing van processen en risico's van groot belang. Sterke punten uit uw processen geven u comfort en gevoel van vertrouwen dat uitkomsten betrouwbaar zijn. In 2020 is reeds een eerste grote slag gemaakt met het beschrijven van belangrijke processen die voldoen aan het zogenaamde "6-W-principe". Beschrijvingen die aan dit principe voldoen, geven snel inzicht in de sterke punten en ontwikkelpunten en vergemakkelijken daarmee ook de uitvoering van de interne controle. Wanneer immers sprake is van sterke en expliciet beschreven interne beheersingsmaatregelen kunnen deze bij de (interne) controle op bestaan en werking ook eenvoudig(-er) worden getest en kunnen tijdrovende gegevensgerichte controles verminderd worden. Bij het "6-W-principe" wordt rekening gehouden en duidelijk gedocumenteerd met de volgende '6 W-vragen':

- **Wat** wordt verricht in elke processtap?
- **Waarom** wordt de processtap verricht, dus wat is concreet het doel van deze stap?
- **Wie** verricht de processtap?
- **Waarmee** wordt de processtap verricht, dus op basis van welke concrete informatie en documentatie?
- **Wanneer**, dus met welke periodiciteit wordt de processtap verricht (meerdere keren per dag, dagelijks, wekelijks, per kwartaal, per jaar)?
- **Waarheen/welke uitkomst**: Wat is de uitkomst van de processtap en hoe wordt een en ander bewaard, onder andere voor in- en externe controles achteraf.

Onderdeel van het opstellen van de procesbeschrijvingen is het bijvoegen van 'bewijsvoering' bij een genoemde processtap (de uitwerking van de '6 W-vragen'). Deze stukken geven een extra onderbouwing van het bestaan van een betreffende stap en geven daarmee meer inzicht in het proces.

Voor 2021 zijn de procesbeschrijvingen en de bewijsvoering door u geactualiseerd, waarbij bestaande processen zo veel als mogelijk zijn doorgerold. Zoals eerder beschreven had wat ons betreft deze actualisatie eerder uitgevoerd mogen worden. De actualisaties waren niet beschikbaar voor onze interim controle en zijn pas tijdens deze controle, op ons verzoek, alsnog geactualiseerd. Daardoor moest dit onnodig onder tijdsdruk, wat de betrokkenheid van de organisatie niet vergroot heeft (zie ook de vorige alinea van deze managementletter). Daarnaast zijn ook de vorig jaar nog niet beschreven processen nu pas tijdens de interimcontrole opgepakt vanuit financiën. Ten tijde van het schrijven van deze managementletter ontbraken er nog actuele beschrijvingen voor twee bedrijfsprocessen. Wij adviseren u er voor zorg te dragen dat de processen in 2022 binnen de RVE's tijdiger en proactiever worden geactualiseerd. Eventuele versterkingen of verzwakkingen in de processen die tot nieuwe of andere risico's kunnen leiden komen dan tijdig aan het licht, zodat ook uw interne controle hier dan tijdig op kan worden aangepast.

Inhoudelijk zijn de inmiddels gemaakte beschrijvingen zijn naar onze mening voldoende concreet, zodat deze op den duur ook bruikbaar zijn in de stap naar het testen van interne beheersingsmaatregelen.

Bespreek de frauderisicoanalyse en met het bestuur en verwerk de frauderisico's in uw intern controleplan

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur dient erop toe te zien dat het dagelijks bestuur adequate preventieve en repressieve beheersmaatregelen heeft ingesteld om het risico op fraude zoveel mogelijk te beperken. Als uw accountant hebben wij de verantwoordelijkheid om het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa, afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten. In november 2021 heeft de directie de "Frauderisicoanalyse HECHT 2021" opgesteld.

U heeft de risico's per proces geïdentificeerd en hierbij heeft u tevens aangegeven welke beheersmaatregelen u hierop heeft getroffen. De onderkende frauderisico's zijn door u nog niet opgenomen in het intern controleplan 2021, wij adviseren u de onderkende financiële fraude risico's op te nemen in het interne controleplan. De beheersmaatregelen zijn nog niet (zichtbaar) getoetst door uw VIC-medewerker.

Wij adviseren u de frauderisico-analyse ook met het dagelijks bestuur te bepreken en ook met algemeen bestuur (eventueel via de auditcommissie) en daarbij met hen met name in te gaan op frauderisico's met beperkte interne beheersingsmaatregelen en op de later ook op uitkomsten van getoetste interne beheersingsmaatregelen. Wij hebben begrepen dat de frauderisico-analyse inmiddels ook geagendeerd is voor de auditcommissie. Daarmee kunt u naar onze mening voldoende invulling geven aan het belang om regelmatig (minimaal eens per jaar) met het algemeen bestuur een gesprek over frauderisico's te voeren. Dit is nodig om het algemeen bestuur te ondersteunen in haar toezichhoudende functie. Daarvan is immers een onderdeel dat het algemeen bestuur vast kan stellen dat het dagelijks bestuur conform de verordening 212 een toereikende interne beheersing heeft opgezet om (fraude) risico's te ondervangen. Een (actuele) frauderisicoanalyse is daarbij een sterk hulpmiddel zijn om de frauderisico's te monitoren en periodiek te evalueren of de interne beheersingsmaatregelen nog voldoende effectief zijn om frauderisico's naar een (door u gedefinieerd) acceptabel en door u geaccepteerd niveau te verlagen.

Rechtmatigheidsverantwoording: (voorlopig) uitgesteld naar 2022

Inleiding

Het ministerie van BZK heeft via de nieuwsbrief IBI (nummer 103, juni 2021) aangegeven dat de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording uitgesteld wordt tot in ieder geval de jaarrekening 2022. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur, die in de jaarrekening wordt opgenomen) bevat. De Commissie BBV heeft inmiddels de herziene kadernota uitgebracht (Kadernota rechtmatigheid 2022), waarin zij haar visie geeft over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording. De Kadernota rechtmatigheid 2022 is daarmee vooral een belangrijk document voor het dagelijks bestuur van decentrale overheden geworden.

Met de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur beoogd de wetgever onder meer de volgende doelen te realiseren:

- Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording **benadrukt de politieke aanspreekbaarheid** van het dagelijks bestuur;
- Het kan een **kwaliteitsverhogend** effect op de financiële bedrijfsvoering bij gemeenten en provincies hebben;

- *De voorgestelde methodiek sluit bovendien aan bij een **breder maatschappelijke trend**, waarbij het bestuur verantwoording aflegt over de rechtmatigheid.*

Omdat het separate oordeel van de accountant over rechtmatigheid gaat verdwijnen, is de Kadernota rechtmatigheid 2022 niet (meer) gericht op de accountantscontrole. Dit laatste is in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) geregeld.

Hierna gaan wij op een aantal aspecten met betrekking tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nader in en geven we aan, op basis van onze uitgevoerde interim controle, waar u momenteel staat. Wij adviseren u overigens om kennis te nemen van de Kadernota rechtmatigheid 2022. Deze Kadernota kan ondersteunend zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeenschappelijke regeling. In paragraaf 1.4 van de Kadernota is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota verder uitgewerkt. Deze stellige uitspraken en aanbevelingen kunnen u helpen bij de verdere implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen uw organisatie.

Verschuiving van rollen

In navolging van een advies van de commissie Depla in 2015 over de vernieuwing van de begroting en verantwoording wordt naar verwachting met ingang van boekjaar 2022 een 'rechtmatigheidsverantwoording' voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen ingevoerd. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening bevat. In de jaarrekening is dan ook de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Nadere verduidelijkingen op de rechtmatigheidsverantwoording of aanvullende toelichtingen worden in de paragraaf Bedrijfsvoering opgenomen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording betekent ook een verschuiving van rollen in het kader van de accountantscontrole:

Algemeen bestuur:

- Vaststelling normenkader, verantwoordingsgrens (tussen 0% en 3% van incl. toevoegingen aan reserves) en rapporteringsgrens;
- Afstemming vooraf en verantwoordingsgesprek voeren met dagelijks bestuur (niet met accountant).

Dagelijks bestuur:

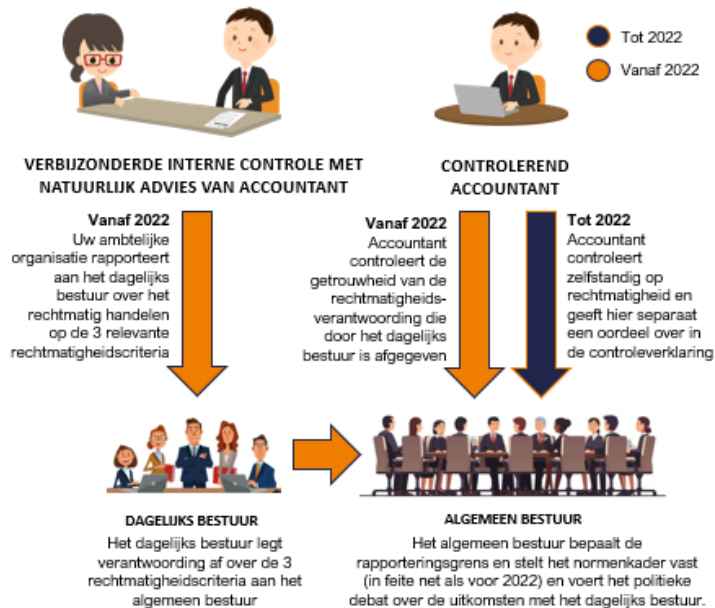
- Organiseren van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording;
- Opstellen van de verantwoording en opname in jaarstukken.

Accountant:

- Controleert alleen nog de getrouwheid van de jaarrekening (incl. de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording);
- Adviseren van dagelijks bestuur over aanpak.

Het is van belang dat uw gemeenschappelijke regeling hier op een goede wijze invulling aan geeft. Hierbij is met name het investeren in de kwaliteit van de bedrijfsvoering, het verder professionaliseren van de interne controlefunctie, en het vergroten van bewustwording op het gebied van rechtmatigheid van belang. Hierna hebben wij de wijzigingen gevisualiseerd.

WIJZIGING RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING EN CONTROLE GEMEENSCHAPPELIJKE REGULINGEN

Waar staat u?

Vanuit concern control zijn het afgelopen jaar stappen gezet om de organisatie voor te bereiden om tot een rechtmatigheidsverantwoording over boekjaar 2021 te komen. Het uitstellen vanuit de wetgever naar waarschijnlijk boekjaar 2022 heeft geen grote gevolgen gehad voor uw initiële planning. U voert de implementatie door volgens deze planning en ziet het boekjaar 2021 als een proefjaar. Op 7 april 2021 heeft het algemeen bestuur met het beleidsdocument “Kaders rechtmatigheid” de verantwoordingsgrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens, ofwel het bedrag waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden gerapporteerd door het dagelijks bestuur, is bepaald op 3% (circa € 3 miljoen) en zal na twee jaar geëvalueerd worden.

Het bestuur dient de rapporteringsgrens nog vast te stellen (op een bedrag tussen de 0% en de 3%). De rapporteringsgrens houdt in dat afwijkingen tussen de rapporteringsgrens en de verantwoordingsgrens (3%) door het dagelijks bestuur moeten worden vermeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. Door deze laatste afwijkingen in de paragraaf Bedrijfsvoering te rapporteren, informeert u het algemeen bestuur over de kwaliteit van de interne beheersing en de uitkomsten daarvan.

Ook de controletolerantie moet nog worden vastgesteld. Een doelstelling van het controleplan 2021 is een maximale aansluiting te realiseren tussen de uitgevoerde (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden en de door de accountant te verrichten (externe) controlewerkzaamheden. De controletolerantie die bij de interne controle gehanteerd moet worden moet daarom overeenkomstig de richtlijnen worden vastgesteld die u ons als accountant heeft meegegeven. Dat is belangrijk om optimaal gebruik te kunnen maken van deze interne controle. Dit dient bij de actualisatie van het plan voor 2022 nog worden opgenomen. Op basis van dit plan, wat jaarlijks geactualiseerd wordt, kunt u borgen dat u in 2023 in staat bent om de rechtmatigheidsverantwoording voor het boekjaar 2022 op te stellen.

Voor uw gemeenschappelijke regeling is het intern controleplan vooral van belang omdat dit dient als kapstok voor de werkzaamheden op het gebied van rechtmatigheid die al eerder binnen uw organisatie werden uitgevoerd. In de huidige situatie zijn wij van mening dat uw organisatie in de praktijk nog forse zoals eerder in deze managementletter beschreven is stappen moet zetten om invulling te geven aan de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingscriteria rechtmatigheid in relatie tot de interne controle

In de jaarrekening legt het dagelijks bestuur verantwoording af over negen criteria van rechtmatigheid. Zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. De negen criteria gelden ook als uitgangspunt vanuit de wetgever, waarbij de reikwijdte van de verantwoording niet wijzigt ten opzichte van de situatie tot en met boekjaar 2021, waarin de accountant het oordeel afgeeft. Omdat er zes criteria worden afgedekt door het getrouwe beeld, welke onderdeel uitmaken van de reguliere jaarrekeningcontrole, hoeven deze om die reden niet afzonderlijk vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

CRITERIA VAN RECHTMATIGHEID	OMSCHRIJVING	TOETSINGSKADER	
Begrotingscriterium	Financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Past het totaal binnen het opgestelde en geautoriseerde begroting.	<ul style="list-style-type: none"> Overschrijding van de begroting. 	Overblijvende rechtmatigheids-criteria
Voorwaardencriterium	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen.	<ul style="list-style-type: none"> Subsidievoorwaarden Aanbesteding Belastingwetgeving 	
M&O-criterium	De interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (= misbruik). De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (recht)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (= oneigenlijk gebruik).	<ul style="list-style-type: none"> Subsidieregelingen Kwijtschelding Uitkeringen Aanbesteding 	
Calculatiecriterium	De vastgestelde bedragen zijn juist berekend.	<ul style="list-style-type: none"> Legesbedragen Facturen 	Rechtmatigheids-criteria afgedekt door controle 'getrouw beeld'
Valuteringcriterium	Het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.	<ul style="list-style-type: none"> Aangegaan en verantwoording van contracten en verplichtingen. 	
Leveringscriterium	Juistheid van ontvangen goederen en/ of diensten.	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop van goederen/ diensten. 	
Adresseringscriterium	De persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).	<ul style="list-style-type: none"> Betalingsverkeer 	
Volledigheidscriterium	Alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.	<ul style="list-style-type: none"> Huren en pachten Parkeerbelasting 	
Aanvaardbaarheidscriterium	De financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de Gemeente en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop van goederen en/ of diensten Verstrekken van subsidies 	

NU: Toetsingscriteria die specifiek voor het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

STRAKS: Scope van de door het dagelijks bestuur af te geven oordeel over de rechtmatigheid (rechtmatigheidsverantwoording).

In artikel 22 van uw financiële verordening is artikel 22 lid 1 het volgende opgenomen: "Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor en legt vast (b) een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd."

De scope zoals in uw verordening beschreven gaat verder dan de interne controle op uitsluitend de criteria van rechtmatigheid zoals in de Kadernota rechtmatigheid 2022 is beschreven. Wij adviseren u hier goed rekening mee te houden bij het plannen van controlewerkzaamheden, maar ook bij de evaluatie van bevindingen.

Raakvlakken met de interne beheersing

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft voor een belangrijk deel te maken met het feit dat het dagelijks bestuur verantwoordelijk is voor de rechtmatige uitvoering van de begroting. Het is daarom ook aan het dagelijks bestuur om daar verantwoording over af te leggen. Het is daarbij van belang dat de verantwoording over de rechtmatigheid efficiënt en effectief dient te worden vormgegeven en dat de administratieve- en controlelasten niet stijgen. Binnen uw gemeenschappelijke regeling wordt de benodigde informatie om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen vooral verzameld op basis van de

(verbijzonderde) interne controle die u uitvoert. Het is daarom van belang om de opzet en inrichting van de interne controle periodiek goed tegen het licht te (blijven) houden. Aandachtspunten daarbij zijn naar onze mening:

- U beschikt over een intern controleplan 2021. Blijf dit plan jaarlijks evalueren en stel zo nodig bij. Maak goede keuzes aan de voorkant en stem deze af met de accountant.
- Stuur actief op de aanbevelingen uit de interne en externe controle.
- Werk risico-gericht, gebruik waar mogelijk data-analyse en werk daarmee doelmatig.
- Maak, waar mogelijk, gebruik van beheersmaatregelen in processen in plaats van (te) uitgebreide steekproeven achteraf.
- In het verlengde van het vorige punt. Het is naar onze mening waardevol als dat uw organisatie in het interne controleplan ook expliciet aandacht besteedt aan de interne beheersing rondom de relevante aspecten van de IT-omgeving en daarbij gebruikt van maakt bij de verbijzonderde interne controle (VIC). Het uitvoeren van een gericht IT-onderzoek kan hier ondersteunend aan zijn.
- Voer de geplande werkzaamheden overeenkomstig uw planning (dus tijdig) uit.
- Evalueer bevindingen en aanpak, maar oorzaakanalyses bij afwijkingen en stel indien noodzakelijk bij.

Herimplementatie Afas is bijna afgerond

De (her)implementatie van het ERP-pakket van Afas (Afas Online) heeft veel tijd en energie gekost voor uw medewerkers, maar is nu operationeel. Tijdens het schrijven van deze managementletter bent u bezig met het nog verder optimaliseren van AFAS.

Wij hebben tijdens onze interim controle een deel van de inrichting van de rechten in Afas beoordeeld. Wij merken op dat er voor een aantal functies in Afas veel rechten zijn toebedeeld aan medewerkers. Dit is een keuze van uw organisatie en dit hoeft geen probleem op te leveren omdat achteraf via de logging altijd vastgesteld kan worden dat de rechten niet misbruikt zijn. Wij adviseren u daarom wel om de rechten als zodanig in te richten dat niemand de logging van belangrijke acties zoals bijvoorbeeld het wijzigen van bankrekeningnummers kan aanpassen. Hoe u dit technisch kunt inrichten zonder dat uw medewerkers de rechten verliezen zoals deze nu zijn ingericht, hebben wij besproken met het hoofd financiën a.i. en de interim consultant.

Een bijkomend voordeel van het inrichten van de administratie op deze wijze is, dat gebruik gemaakt kan worden van de logging en duidelijk is wie wat heeft gedaan in de administratie, waardoor uw interne controle en onze controle op onderdelen niet meer geheel gegevensgericht met het uitvoeren van deelwaarnemingen uitgevoerd hoeft te worden. Dat past binnen uw streven om Afas een belangrijkere plaats gaat in te laten nemen in uw interne beheersing. Wij willen u er op attenderen dat een goede interne beheersing in de IT-omgeving niet alleen van functionele aard is, maar dat uw medewerkers Afas ook op de juiste wijze dienen te gebruiken (menselijke kant) om te zorgen voor een betrouwbare gegevensverwerking (“de mens achter de knop”). Zoals eerder in deze managementletter opgenomen kent HECHT hier nog aandachtspunten.

Uw IT omgeving wordt verder op orde gebracht

De verdere ontwikkeling van de IT-omgeving en informatiebeveiliging heeft de nodige aandacht binnen HECHT. Sinds kort is een nieuwe manager aangesteld. Deze heeft een jaarplan opgesteld om de basis op orde te krijgen. Op diverse aspecten van de IT-omgeving zien wij reeds ontwikkeling:

Changemanagement

U heeft zeer recent een ICT regieraad ingesteld. Wij vinden dit een goed initiatief. Het proces staat nog in de kinderschoenen, waardoor er nog geen concrete resultaten zichtbaar waren. Wij zullen dit met belangstelling verder volgen.

Active Directory

U gebruikt Afas, naast het voeren van o.a. van de financiële administratie en salarisadministratie, ook voor het accountbeheer. Afas biedt namelijk een zogenaamde koppeling met uw "Active Directory" (hierna AD). In de AD zijn alle accounts zichtbaar die gebruikt worden door HECHT. De monitoring van de accounts is (in onze optiek terecht) belegd bij uw medewerkers van HR (P&O). Zij hebben immers het primaire inzicht in het in- en uitdiensttreden van personeel. Hierbij is het van belang dat de medewerkers van HR (P&O) de juiste uitdienstdatum invoeren in Afas, zodat de toegang tot het netwerk van HECHT ook tijdig geblokkeerd wordt. Op dit moment vindt er echter geen actieve monitoring plaats op de juistheid van de accounts. Het risico bestaat daarom dat voormalige medewerkers ten onrechte toegang houden tot de systemen van HECHT. U bent bezig met het invoeren van een periodieke controle op de juistheid van de rechten in Afas. Binnenkort zal dit voor de eerste keer worden uitgevoerd.

Multifactor authentication

U heeft in 2021 Multifactor authentication (MFA) geïmplementeerd voor wijzigingen die medewerkers aan hun Afas-account willen doen. Wij vinden dit een goede ontwikkeling. MFA zorgt voor een versterking van uw interne beheersingsomgeving. Wij adviseren u wel nog na te gaan of u Multifactor authentication (MFA) breder kan uitrollen in de organisatie, dus ook voor andere applicaties.

Back-up & Recovery

U heeft op dit moment nog geen beleid van back-up en recovery. Dit zal op korte termijn ontwikkeld worden.

Cyber security

Dagelijks worden bedrijven aangevallen met gijzelsoftware. De schade voor bedrijven kan aanzienlijk oplopen. Een recent voorbeeld hiervan is de hack bij VDL. Het installeren van gijzelsoftware kost dit bedrijf namelijk miljoenen per dag. Dit zal bij HECHT uiteraard niet zo snel het geval zijn, maar toch is het risico voor een bedrijf als HECHT juist groot. 70% van de bedrijven die gehackt worden bevinden zich net als u in het midden- en kleinbedrijf. Ook IT-omgeving van HECHT heeft veel overeenkomsten met ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf. De applicatie Afas, wordt bijvoorbeeld ook veel gebruikt in het MKB.

Bewustwordingscampagnes en Penetration tests

U bent in 2021 niet actief bezig geweest met bewustwordingscampagnes voor uw medewerkers. Daarnaast heeft u in 2021 geen Penetration test uitgevoerd. U heeft echter wel aangegeven dat dit hoog op de agenda staat voor 2022. Zeker voor een organisatie als HECHT, waar veel met persoonsgegevens wordt gewerkt is dit een belangrijk aandachtspunt.

Tussentijdse afsluiting

Het is in 2021 in Afas niet meer mogelijk om correcties te maken in voorgaande perioden. U heeft hierin ons advies opgevolgd. Naast het niet meer kunnen muteren in voorgaande perioden bent u bezig met het implementeren van een gedegen afsluitproces. Op dit moment voert u al enige controles uit op de administratie t.b.v. van de periode afsluiting. U heeft een checklist ontwikkeld waarin bijvoorbeeld aansluiting tussen de diverse sub-administraties en de financiële administratie worden gemaakt.

Wij denken dat dit een goede ontwikkeling is in uw streven om betrouwbaardere tussentijdse informatie te verkrijgen en een soepeler jaarrekeningopstel- en controleproces te realiseren.

3. Procesbevindingen

3. Onze procesbevindingen

Monitoring investeringskredieten

Vorig jaar rapporteerden wij dat u geen proces heeft ingericht voor het monitoren van investeringskredieten. Wij adviseren u derhalve net als in vorig boekjaar een proces omtrent investeringskredieten in te stellen. Om geen onrechtmatigheden in de jaarrekening te rapporteren adviseren wij u om nog voor het einde van het jaar een analyse te maken van de reeds geboekte investeringskosten en vast te stellen dat deze binnen de investeringskredieten past. Wij merken op dat de geboekte investeringen tot en met periode 9 iets hoger (14k) zijn dan de reeds voorgestelde begrotingswijziging.

Controle bestaan activa

U heeft op dit moment geen proces omtrent de inventarisatie van uw activa (eigendommen). Voorheen werd deze controle uitgevoerd door uw VIC-medewerker. Deze controle is voor 2021 nog niet uitgevoerd.

Wel hebben wij vernomen dat uw Business controller RVE Corona, de activa die gefinancierd zijn door VWS op korte termijn gaat inventariseren.

Prestatielevering

Wij hebben vorig jaar aanbevolen richtlijnen over het bijvoegen van documentatie over de geleverde prestatie bij een factuur op te stellen. In de huidige situatie geven de zogenaamde "prestatieverklaarders" bij het autoriseren van facturen hun akkoord, maar wordt nog in te beperkte mate gebruik gemaakt van het systeem om een toelichting te geven of (een verwijzing naar) ondersteunende documentatie op te nemen.

Achteraf is het op dit moment dan lastiger om de prestatielevering vast te stellen. Ook dit jaar hebben wij in de interim-controle opgemerkt dat het verkrijgen van toereikende informatie over de prestatielevering niet altijd eenvoudig is. Met name het vaststellen van de prestatielevering en vervolgens het documenteren in "Afas Insite" vindt nog niet consequent en consistent plaats. U heeft uw ambities uitgesproken om op termijn te willen steunen op dit systeem in het kader van de Verbijzonderde Interne Controle en de externe controle. Zoals ook in hoofdstuk2 beschreven is biedt uw nieuwe financieel pakket na de juiste inrichting mogelijkheden om te steunen op het systeem (als ook de mens achter het systeem inhoudelijk de goede werkzaamheden verricht).

Een belangrijke ontwikkeling in dat verband is de op 24 juli 2020 verschenen notitie "Vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkopen door decentrale overheidsorganisaties" van de commissie BADO (Bedrijfsvoering en audits gemeenten en provincies). De commissie BADO bestaat uit deskundigen die onder meer werkzaam zijn bij gemeenten, provincies, de VNG, de beroepsorganisatie van accountants (NBA), accountantskantoren en het Rijk en richt zich onder meer op de verheldering van vraagstukken die spelen op het raakvlak van auditing en bedrijfsvoering van gemeenten en provincies. De adviezen in deze notitie liggen in lijn met de eerder door ons gegeven adviezen. Daarnaast geeft de notitie handvatten voor een toereikende onderbouwing van prestatielevering in een aantal praktijksituaties.

Wijzigingen crediteurenstamgegevens

Wij stelden vast dat mutaties in het crediteurenstambestand niet (zichtbaar) intern beoordeeld worden door een andere functionaris dan degene die de mutatie invoert. Hiermee loopt u in opzet het risico dat er onterechte mutaties in de crediteurenstamgegevens worden doorgevoerd en er foutieve betalingen worden gedaan. Wij adviseren u gebruik te maken van de functionaliteiten in Afas. Afas biedt namelijk de mogelijkheid om documentatie toe te voegen wanneer er een mutatie in de crediteurenstamgegevens gemaakt wordt.

Om het risico te mitigeren, adviseren wij u om de logging van de wijzigingen in de crediteurenstamgegevens zichtbaar te valideren. Dit kan bijvoorbeeld door periodiek mutatieverslagen uit te printen, waarbij vervolgens een medewerker crediteurenadministratie en een medewerker financieel beheer de mutatie voor akkoord aftekenen. De mutaties dienen met brondocumentatie (die is niet de factuur, maar bijvoorbeeld de uitkomsten van telefonisch contact met de leverancier en KvK-gegevens) onderbouwd te worden, waarmee dan aangetoond kan worden dat de mutaties juist zijn doorgevoerd.

Proces verhuuropbrengsten

Wij merken op dat er in het proces van de verhuuropbrengsten geen controles in het kader van de volledigheid zijn ingebouwd. Dit houdt in dat wij net als vorig jaar een gegevensgerichte controle dienen uit te voeren bij de controle van de jaarrekening. Gelet op de totstandkoming van deze opbrengsten is het mogelijk om tussentijds al controles uit te voeren. Wij adviseren u dit intern te beleggen.

Lonen en Salarissen

Vorig jaar constateerden wij dat niet alle te verwachten interne controles zichtbaar werden uitgevoerd door u. Dit betrof bijvoorbeeld het ontbreken van een zichtbare controle of bij uitdiensttreding terugbetalingen aan de orde waren en het vaststellen van de aansluiting tussen de financiële administratie en de salarisadministratie.

Op moment van schrijven van deze managementletter is door u nog geen inzicht gegeven in het actuele proces rondom de lonen en salarissen, waardoor niet duidelijk is of de genoemde gebreken inmiddels opgelost zijn. Wij ontvangen graag nog dit inzicht, ook om te kunnen bepalen of aanvullende controles noodzakelijk zijn.

Afwijking overschrijding normbedrag WNT 2020

Conform de WNT-regelgeving hebben wij (op 9 juli 2021) bij de Eenheid toezicht WNT een melding gedaan met betrekking tot een onverschuldigde betaling ad € 9.647 door HECHT in 2020. HECHT heeft vervolgens het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties gevraagd om in te stemmen met de overschrijding. Per brief van 27 september 2021 heeft het ministerie echter aangegeven hier niet mee in te stemmen, omdat vooraf geen toestemming was gevraagd en verkregen door HECHT. Dat betekent dat het bedrag van € 9.647 door HECHT alsnog geïnd zal moeten worden. Gelet op artikel 1.6, derde lid, WNT is wettelijke rente van 4% (enkelvoudig) verschuldigd is over de onverschuldigde betaling.

Bij de controle van de jaarrekening 2021 moeten wij weer aandacht aan de afwikkeling van deze post besteden. Wij adviseren u er zorg voor te dragen dat u de vordering op dat moment geïnd heeft. Daarnaast vragen wij u om een zorgvuldige interne controle op de totstandkoming van de WNT-verantwoording 2021. Wij hebben reeds met uw medewerkers afspraken gemaakt om de concept-verantwoording vroeg in 2022 te controleren.

Memoriaalboekingen vragen de aandacht

Bij de steekproef op de memoriaalboekingen in de administratie van 2021 hebben wij een boeking geselecteerd welke betrekking had op de Corona plusuren van 2020. Bij navraag bleek deze boeking niet voor het opgenomen bedrag in de administratie 2021 thuis te horen. De oorzaak voor de foutieve post in 2021 ligt in de vele correcties die in 2020 hebben plaatsgevonden, waarbij abusievelijk de corresponderende vrijval van de verplichting uit 2020 die al in de administratie 2021 was opgenomen niet meer aangepast was en daarmee voor een bedrag van € 238.000 te hoog was opgenomen. Dit had eerder opgemerkt moeten worden. De vrijval wordt gecorrigeerd, wat een nadelig effect heeft op het resultaat 2021.

Wij hebben vastgesteld dat u het proces rond de memoriaalboekingen aan het aanscherpen bent, met daarin interne controles die de juistheid van de boeking moeten waarborgen. Wij vragen uw aandacht voor het zichtbaar maken van deze controles zodat ook achteraf aangetoond kan worden dat deze gewerkt hebben.

Europees aanbesteden

De uitgaven van uw gemeenschappelijke regeling zijn sinds 2020 sterk gestegen ten opzichte van de jaren daarvoor. De oorzaak hiervan ligt uiteraard in de verregaande maatregelen die u moet nemen en de extra uitgaven die u moet doen in verband met het bedwingen van de Coronacrisis. Uw gemeenschappelijke regeling dient ook bij deze extra uitgaven in principe te voldoen aan Europese aanbestedingsregels, voorover sprake is van geraamde uitgaven per opdracht van meer dan € 214.000 exclusief Btw (vanaf 2022 € 215.000).

Uiteraard bracht het bedwingen van de – onvoorziene - crisis met zich mee dat voor veel van de uitgaven een reguliere aanbestedingsprocedure zou leiden tot een onwenselijke vertraging in de uitvoering van de noodzakelijke activiteiten door uw organisatie. Daarom is door uw organisatie in 2020 een aantal maal met een beroep op uitzonderingsbepalingen in de Europese aanbestedingsregels uit hoofde van “dwingende spoed in het geval van onvoorziene omstandigheden”, een andere dan een Europese aanbestedingsprocedure gekozen. Dit leidde voor 2020 niet tot onrechtmatigheden omdat uw organisatie voldeed aan de volgende vier cumulatieve voorwaarden:

- onvoorzienbaarheid van de gebeurtenissen bij de decentrale overheid;
- onverenigbaarheid van de dwingende spoed met de termijnen van andere aanbestedingsprocedures;
- causaal verband tussen de spoed en de onvoorziene omstandigheden;
- een omstandigheid, waar een beroep op wordt gedaan, die niet te wijten is aan de decentrale overheid zelf.

Het zal voor iedereen duidelijk zal zijn dat helemaal aan het begin van de pandemie duidelijk aan deze voorwaarden werd voldaan. De laatste tijd worden er – landelijk – door deskundigen in het aanbestedingsrecht vragen gesteld of er, met name voor

uitgaven in 2021, zoals die voor het callcenter voor de vaccinatielij, voldoende hard kan worden gemaakt dat er sprake was van dwingende spoed en dat daarmee (nog steeds) gekozen is voor de meest passende aanbestedingsvorm. Vooralnog is dit niet door een rechter getoetst en is dus ook niet bekend wat de uitkomst zou zijn.

HECHT heeft er voor gekozen om in 2021 voor enkele Corona-gerelateerde uitgaven alsnog een aanbestedingstraject op te starten. Voor een aantal uitgaven-categorieën heeft nog geen aanbesteding plaatsgevonden, maar gaat u nog uit van het “dwingende spoed”-uitgangspunt. Eén van de uitgangspunten voor het toepassen van de uitzondering van de aanbestedingsregels voor dwingende spoed is dat deze uitzonderingssituatie alleen mag dienen om de periode te overbruggen tot er stabielere oplossingen kunnen worden gevonden, zoals een raamcontract voor leveringen of diensten dat via de gewone procedure (met inbegrip van de versnelde procedure) wordt geplaatst. Om meer duidelijkheid over deze ingewikkelde casussen te verkrijgen, en daarmee over de rechtmatigheid van de uitgaven in 2021 en 2022, vragen wij u uw standpunt te valideren bij een aanbestedingsspecialist. Wij willen als u dat wilt meedenken in de vraagstelling.

Het aanleveren van de informatie om de controle op de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsregels uit te kunnen voeren kostte uw organisatie veel tijd en energie. Dit werd veroorzaakt door de herimplementatie van AFAS waardoor (eenmalig) handmatige aanpassingen nodig waren. Recent hebben wij de benodigde informatie ontvangen. Wij zullen onze werkzaamheden op de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsregels de komende weken uitvoeren. Op voorhand is bekend dat er sprake zal zijn van enkele doorlopende rechtmatigheidsfouten uit voorgaand jaar (die vorig jaar niet materieel waren).

4. Overige onderwerpen

4. Overige onderwerpen

Naamswijziging HECHT vergt afhechting

U heeft sinds eind oktober een nieuwe merknaam, namelijk "HECHT". U onderzoekt op dit moment of u deze naam ook als handelsnaam bij de KvK zult registreren of mogelijk zult overgaan tot een naamsaanpassing van de gemeenschappelijke regeling. Het is belangrijk om hierin snel een keuze te maken, omdat het risico bestaat dat bij het niet voeren van de handelsnaam of wijziging van de juridische naam facturen gericht aan HECHT fiscaal niet geaccepteerd worden. Wij adviseren u die verder uit te zoeken.

Controleprotocol en normenkader

De geldende Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV beveelt organisaties aan de opdrachtverlening aan de accountant te regelen in een door het bestuur vastgesteld controleprotocol. Daarin worden zaken als de te handteren diepgang van de controle door de accountant en de rapporteringstolerantie geregeld. Daarnaast dient u te beschikken over een actueel normenkader voor de rechtmatigheidscontrole door de accountant. Het normenkader betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de betreffende organisatie zelf. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving, voor zover het financiële beheers handelingen betreft.

HECHT beschikt over een beide documenten. Echter de naamgeving hiervan is verwarrend:

1. Het controleprotocol van HECHT is op 28 maart 2018 door het algemeen bestuur meerjarig vastgesteld en is ook voor 2021 nog van toepassing. De naam van dit controleprotocol is echter "Normenkader rechtmatigheid RDOG Hollands Midden 2018", wat voor verwarring met het "echte" normkader kan zorgen.
2. Het "echte" normenkader (de verzameling van interne en externe regelgeving die relevant is voor de controle) is een bijlage (nummer 4) bij het document "Kaders rechtmatigheid", dat is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 april 2021. Het normenkader heet "Normenkader rechtmatigheid RDOG Hollands Midden 2021."

Wij adviseren u bij komende herzieningen rekening te houden met de naamgeving van (met name) het controleprotocol. Daarnaast wijzen wij u er op dat u dient na te gaan of het normenkader nog geactualiseerd dient te worden naar aanleiding van wijzigingen in interne en externe regelgeving in 2021 na 7 april.

Drempelbedrag Schatkistbankieren

In de beleidsdoorlichting schatkistbankieren van juli 2019 is onder meer geconstateerd dat decentrale overheden kampen met administratieve lasten bij schatkistbankieren. Met een eventuele verhoging dan wel een andere berekening van het drempelbedrag wilde het kabinet aan deze bezwaren tegemoet komen. Na een overlegtraject met alle betrokken partijen is er overeenstemming bereikt om het drempelbedrag te verhogen.

Op verzoek van de geconsulteerde decentrale overheden en de koepelorganisaties, is de aanpassing van de regeling per 1 juli 2021 ingaan. Het drempelbedrag is aangepast met een verhoging van de ondergrens van € 250.000 naar € 1 miljoen euro. Daarnaast is sprake van een verhoging van het percentage van het begrotingstotaal tot en met € 500 miljoen euro van 0,75% naar 2%.

Dit betekent dat provincies, gemeenten en waterschappen op basis van hun verantwoordingsvoorschriften twee drempelbedragen voor 2021 moeten hanteren, te weten:

- een drempelbedrag voor het eerste half jaar (oude situatie);
- een drempelbedrag voor het tweede half jaar (nieuwe situatie).

Voor de berekening van het nieuwe drempelbedrag heeft het Ministerie van Financiën een voorbeeldberekening ter beschikking gesteld. Echter voorziet deze berekening niet in een berekening van het drempelbedrag in de oude situatie. U dient bij het opstellen van uw jaarrekening wel rekening te houden met de twee verschillende drempelbedragen.

Principe akkoord CAO gemeenten

De vakbonden FNV Overheid, CNV Overheid en FDO-MHA en de werkgevers VNG en WSGO hebben een principeakkoord voor een nieuwe cao gemeenten bereikt. De voorgestelde effecten hiervan zijn als volgt:

- Per 1 december 2021 1,5% verhoging
- Per 1 april 2022 2,4% verhoging
- Eenmalige uitkering ad. € 1.200,- in 2022
- Thuiswerkvergoeding € 2 netto per dag (2022)

Voor de jaarrekening 2021 is het van belang dat de verhoging per 1 december 2021 van 1,5% wordt verwerkt in de jaarrekening indien het waarschijnlijk blijft dat deze verhoging geëffectueerd wordt. Ook de eenmalige uitkering ad. € 1.200 moet mogelijk in de jaarrekening 2021 worden verwerkt indien het recht gerelateerd is aan het dienstverband 2021 of eerder.

FLO regeling wordt ondergebracht in stichting om kennis te borgen

De FLO (Functioneel Leeftijd Ontslag) is een complexe regeling voor vervroegde uittreding bij de RAV. Meerdere ambulancevoorzieningen hebben met de regelgeving te maken en momenteel verzorgt de RAV een coördinerende functie in de jaarlijkse informatievoorzieningen over de FLO aan deze ambulancevoorzieningen. De ambulance organisaties stellen voor een stichting te vormen waarin kennis over de regeling wordt samengebracht. Deze stichting zal namens de aangesloten diensten met NZA, VWS en verzekeraars overleggen over de goede uitvoering van de regeling. Door deze stichting wordt voorkomen dat kennis die momenteel bij twee individuele managers ligt weglekt, als zij de komende jaren met pensioen gaan. HECHT zal aansluiten bij deze stichting als belanghebbende door middel van een Dienstverleningsovereenkomst. Er worden geen bevoegdheden overgedragen aan de stichting. Door deze stichting wordt een informele taak van de RAV (ondersteuning FLO) afgestoten, dit verlaagt de werkdruk van het management en eventuele risico's op aansprakelijkheidstelling bij fouten.

Overige aandachtspunten voor de controle van de Jaarrekening 2021

Wij vinden dit een logische ontwikkeling. Aandachtspunt is daarbij uiteraard dat er in de Dienstverleningsovereenkomst goede afspraken gemaakt worden over de timing van de aanlevering van de FLO-informatie die van belang is voor de jaarrekening van HECHT en u tussentijds de voortgang bewaakt.

Op basis van de bevindingen in deze managementletter, ervaring met (wijzigingen in) de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de controle over het boekjaar 2020 onderkennen wij de volgende aandachtspunten voor de jaarverslaggeving en jaarrekeningcontrole 2021:

- Onderbouwing voorziening groot onderhoud ambulances.
- Tijdige en volledige oplevering van de jaarstukken 2021 (compleet boekwerk), inclusief de zichtbare interne controle op de naleving van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) door middel van volledige invulling van de (door ons aan u) aangeleverde Checklist BBV 2021.
- De baten en lasten op de kostendrager Corona dienen gelijk te zijn.
- Het innemen van een standpunt over het risico dat HECHT loopt inzake (landelijk) ingediende claims rond (bijvoorbeeld) onrechtmatige toegang tot en diefstal van persoonsgegevens.
- Tijdige, betrouwbare en volledige aanlevering van documentatie, zoals door ons opgevraagd via het overzicht van benodigde gegevens voor de jaarrekeningcontrole 2021. Hanteer de door ons aangeleverde formats voor de belangrijkste posten voor uw opsteldossier van de jaarrekening en borg de kwaliteit van het opsteldossier door bijvoorbeeld een kwaliteitsbeoordeling uit te laten voeren. Zo bent u volledig in het verzamelen van de informatie van zowel de accountant als uw balansdossier.
- Zichtbare aansluitingen tussen jaarrekening, financiële administratie, sub administraties, primaire begroting en begroting na wijzigingen (nulproef).
- Het opschonen van tussenrekeningen (afwikkelen van oude vorderingen en schulden).
- Het tijdig analyseren van begrotingsoverschrijdingen.
- Zorg ervoor dat (op basis van gemaakte afspraken met derden) vooruitontvangen of nog te ontvangen subsidiegelden juist verantwoord zijn.
- Afronding van de spendanalyse en de interne controle op de rechtmatigheid van Europese aanbestedingen. Wanneer er bijzonderheden of vraagstukken hierbij zijn, verzoeken wij u die zo spoedig mogelijk met ons te delen.
- Adequate voorbereiding van de WNT-verantwoording in de jaarrekening 2021, door de verantwoording intern te laten toetsen aan de hand van de wetgeving. In de praktijk zien wij met name dat niet alle of onjuiste looncomponenten tot het bezoldigingsbegrip gerekend worden (overigens speelde dit niet bij HECHT voor boekjaar 2020).
- Het tijdig opleveren van de SiSa-bijlagen, inclusief de daarbij horende aansluitingen op de financiële administratie en de tijdige afronding van de interne controle op de SiSa-regelingen.
- Bij specificaties en onderbouwingen waarbij sprake is van complexiteit of subjectiviteit (schattingen) in de opbouw van de post, verzoeken wij u de uitgangspunten en berekeningswijze uit te werken in een geschreven toelichting ('position paper'), zodat de uitgangspunten en berekeningen snel door ons geïnterpreteerd kunnen worden en wij tot een goed begrip van de betreffende onderdelen kunnen komen.

- Zichtbare analyse van de afschrijvingspercentages op de activa rubrieken.
- Zichtbare analyse op de kredietoverschrijdingen (Zie ook investeringskredieten hiervoor in de ML).

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS